

Handlingsplan för utveckling av specialundervisning vid Ålands yrkesgymnasium

Styrelsen för Ålands gymnasium har fått i uppdrag av Ålands landskapsregering, ÅLR 2019/74767 att ta fram en handlingsplan för utveckling av specialundervisning i Ålands yrkesgymnasium. Uppdraget innebar att göra en plan för utveckling av utbildningen inom den yrkesinriktade specialundervisningen och yrkesträningsspecialundervisningen.

Ålands yrkesgymnasiums yrkesinriktade specialundervisning består idag av fyra olika delar. Den yrkesinriktade undervisningen med tre program: ett inom restaurang- och cateringbranschen (kock) och två inom rengörings- och fastighetsservicebranschen, (fastighetsskötare och lokalvårdare) samt yrkesträningsprogrammet. Undervisningen genomförs i små undervisningsgrupper.

Undervisningen inom den yrkesinriktade specialundervisningen utgår från att den studerande uppnår målen enligt den allmänna läroplanen och får en examen. Om den studerande trots specialundervisning inte klarar av att uppnå målen, kan kraven på yrkeskicklighet samt mål för kunskande sänkas. En studerande som söker till dessa utbildningar har haft anpassade vitsord i grundskolan och/eller lär sig bättre när undervisningsgruppen är mindre.

Undervisningen inom yrkesträningsprogrammet är främst inriktad på undervisning för studerande med stora svårigheter som påverkar deras inlärningsförmåga. Målet med studierna är att den studerande skall få beredskap för att arbeta inom olika slag av dagverksamhet samt att den studerande skall bli så självständig som möjligt. Den som söker till denna utbildning är studerande som gått träningsundervisning samt har verbal bedömning från grundskolan. För att kunna delta i undervisning inom yrkesträningsprogrammet behöver den studerande uppfylla vissa krav som anges i läroplanen.

Handlingsplan för utveckling av specialundervisning

Yrkesträningsprogrammet

Yrkesträningsprogrammet har denna höst fått en ny godkänd läroplan som tar i beaktande den studerandes individuella behov samt möjliggör till mer flexibla val. Det är nu viktigt för Ålands yrkesgymnasium att i stället för att utveckla och planera något nytt, kunna arbeta och genomföra läroplanen under de tre år som utbildningen är planerad för. Under denna tid ska läroplanens förverkligande och genomförande

utvärderas och revideras tillsammans med lärare, de studerande och deras vårdnadshavare. Hösten 2019 påbörjade tre studerande sina studier inom yrkesträningensprogrammet. Hösten 2020 kommer troligtvis åtta studerande att söka till yrkesträningensprogrammet. Studerandeunderlaget möjliggör för en mångsidig utvärdering av läroplanens uppbyggnad och struktur där eventuella brister kommer att kunna upptäckas när de studerandes personliga utvecklingsplaner görs upp och förverkligas.

Den yrkesinriktade specialundervisningen

Den yrkesinriktade specialundervisningen har som övriga utbildningsprogram fått en ny läroplan som gäller från och med 1.8.2019. Läroplanen som fastställdes 17.4.2018 gäller de studerande som påbörjade sina studier hösten 2017 och 2018. Grundtanken med dessa utbildningar är att den studerande får en gymnasieexamen. Den studerandes individuella behov står i fokus. Enligt den nya läroplanen ingår lärande i arbete (LIA) samt yrkesprov i studierna. Innehållet i utbildningens läroplan gör det möjligt att den studerande t ex är ute på längre LIA om en passlig LIA-plats finns.

Antalet inskrivna studerande utifrån det år de som studierna inleddes:

	Hotell, restaurang	Fastighetsservice	Hemarbets- rengöring (lokalvårdare)
2017		2	1
2018	4	2	
2019 (ny läroplan)	5	1	1

Till hotell, restaurang- och catering samt för hemarbets- och rengöringsservice dimensionerades 4 studieplatser per läsår. Till fastighetsservice dimensionerades 6 platser.

Åtgärder gjorda inför läsåret 2019-2020 gällande både Yrkesträningensprogrammet samt de yrkesinriktade specialundervisningarna

- I och med att skolan har antagit en studerande inom kompetensområdet för lokalvård, har en personlig utvecklingsplan gjorts upp specifikt för den studerande
- Förverkligande av utbildningarna och utvärdering av resursbehovet.
- Samarbetsmöte med grundskolans träningsundervisning (TRA) angående information om yrkesträningensprogrammet för vårdnadshavare
- Samarbetsmöte med grundskolornas elevhandledare för att informera om specialundervisningen för studerande med anpassade vitsord
- Utbildningsmessa för att presentera utbildningen inom specialundervisningen för studerande med anpassade vitsord
- Revidering av läroplanen inom yrkesträningensprogrammet i enlighet med landskapsregeringens direktiv
- Läroplanerna inom specialundervisningen har godkänts av styrelsen och skickats till landskapsregeringen för kännedom.

- Utvärdering av val av examensdelar, fördelning av delmål och placering i perioder
- Uppgörande av PUK för studerande

Åtgärder planerade inför läsåret 2020-2021

- I samarbete med TRA planera undervisningen för nya studerande inom yrkesträningsprogrammet
- Beräkna resursbehovet gällande lärare och assistenter inför nästa läsår
- Förverkliga planen att anställa specialklasslärare för att undervisa i gemensamma ämnen både för de studerande inom specialundervisningen och inom yrkesträningsprogrammet

Åtgärder planerade under läsåret 2020-2021

- Fortsätta förverkligandet av undervisningen enligt plan
- Utvärdera utbildningens uppbyggnad och struktur

Sammanfattning och fortsatt utveckling

I och med nya läroplaner, nya strukturer och nya system för personliga utvecklingsplaner görs ingen detaljerad och omfattande handlingsplan i detta skede. De nya läroplanerna anger tydligt vilken riktning utbildningarna ska ta och i de studerandes personliga utvecklingsplaner planeras in hur integreringen ska ske. Behovet av resurser beräknas och tas med i budgetprocessen.

Ålands gymnasium föreslår dock att en arbetsgrupp tillsätts för att planera en ersättande inriktning istället för den till lokalvårdare. Linjen har nu funnits i flera år och intresset för utbildningen är obefintlig.